

JIE YRA GIMINIS ESTŲ "TAUTINIS KOMITETAS". BALSAS IS SVEDIJOS.

Rinkimų kampanija jau pradeda įsisiūbuoti. Abu kandidatai drožia "spyčius" iš peties ir kritikuoja kito platformę.

Sovietiškos Lietuvos "premieras" Gedvilas neseniai padaręs sutartį su Lenkų Tautinio Išlaisvinimo Komiteto galva Liubline Osupka Morawskiu apie pasikeitimą gyventojais.

Taip skamba pranešimas iš Maskvos. Mums atrodo, jog kur nepanorėtų būti lietuviai ar lenkai, jiems vis vien tenka, keliauti viena ir ta pačia kryptimi, būtent — į Sibirą.

Iš New Yorko atėjo žinia, jog tulas. daktaras. Theodore. G. Klumpp, iš Winthrop Chemical Co. priešęs išvados, jog chemijos pagelba žmogaus gyvenimą, esą, galima prailginti iki 135 metų.

Aišku, kad galima, bet reikia žinoti kaip. Iki šiam laikui dar niekas tos paslapties neišrišo. Iš kitos pusės ne tiek svarbu kiek gyveni, bet kaip. O apie tai žmonės kuomažiausiai galvoja.

Estų tremtiniai Švedijoje sudarė savo "Tautinį Komitetą" ir dar sykį paskelbė savo šalį esant nepriklausoma valstybe. Jie taigpi suorganizavo ir valdžią, kuri tuč tuojau pareikalaavo vokiečių pasitraukti iš Estijos, o iš Maskvos — pripažinti estų tautai suverenines teises.

Tokį drąsų estų žingsnį reikia tik pasveikinti. Jis parodo kaip atkakliai ir atsidavusiai kovoja už savo gyvastį ir mažutę tautą.

Vokiečiai jau pabėgo iš Estijos ir sovietai užėmė jų vietas. Tačiau Tautinio Estų Komiteto pareiškimai primena pasauliui, jog kuomet kovojama už laisvųjų išgelbėjimą, tai Pabaltijos tos laisvės yra skandinamos žmonių ašarose.

Visokios paskalos dabar eina Hitlerį, Šveicarų laikraštis "Tribune de Geneve" aiškina dėl ko taip mažai besigirdi apie naziu viešpatį. Pastarasis, esą pradėjo studijuoti buddhistų tikėjimą ir galvoti kaip čia suradus išeitį iš tos kritingos padėties. Savo artimiesiems jis nusiskundžia, kad visi jį apleido. Generalams jis pagrąsino užsidaryti Bavarijos kalnuose, Berchtesgaden palociuje ir laukti kol kas juos nužudys. Vienu žodžiu, Hitleris ima klėdėti.

Švedijos bažnyčios galvos — primato atsisaukimas į Angliją ir Ameriką gelbėti Baltijos tautas nuo išnaikinimo nepaliks balsu, šaukiančiu girioje. Atsiras žmonių, kurie drąsiau pasmerks tas barbariškas žudymo ir trėmimo priemones, kurias

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

Published by the Lithuanian National League of America... Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States... MAIN OFFICE 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. Yards 4789

METAI XXX

PENKTADIENIS, RUGSĖJO-SEPTEMBER 29 D., 1944 M.

No. 39

Anglų Spauda Apie Sovietų Elgesį

Padėtis Abiejose Corzono Linjos Pusėse

Anglų Bažnyčios organas "The Church Time" idėjo ilgą straipsnį apie bolševikų elgesį Baltijos kraštuose ir Lenkijoje. Pasirodo, jog sovietai skaito savo teritorija tuos plotus, į kuriuos įkelia savo koja. Jie saugaliauja ne tik rytus nuo Corzono linijos, bet ir vakarus. Pav. Tarnopolyje. Rytų Galicijoje, sovietų valdžia suėmė visus vyrus nuo 17 metų iki 50 ir kur tai išvežė. Vilniuje ir jo apylinkėse suimta 2,500 vyrų, kovojusių prieš vokiečius. Jie tapo uždaryti koncentracijos stovyklose. Mobilizavimas ir raudona armija arba "tarybinės" Lietuvos armiją tęsiasi.

Laisvės Alejos Kaune Vaizdas, Prieš Dabartinį Karą. Bestraukdami Vokiečiai Išsprogdino Daugelį Namų.

Tremtinių Burių Pasiekia Švediją

Plaukia Mažuose Laiduose Per Baltijos Jūrą

Švedų spauda nuolatos talpina platus pranešimus apie naujai atvykusius pabėgėlius iš Baltijos kraštų. "Stockholm Tidningen", rugpjūčio 22 dieną pasterbėjo, jog jų skaičius nuolat didėja. Pirmiau atplaukdavo vienu laiveliu po keliolika, bet dabar jau atplaukia dešimtimis. Kaikurie spėja pasiimti ir savo bagažus.

Kitas laikraštis "Svenska Dagbladet" idėjo tokį pranešimą: "Bėgę pastarųjų dviejų dienų virš 70 tremtinių atvyko į Gotlandą iš Baltijos kraštų keliuose laiveliuose.

Beabejo, rusams okupuojant Latviją ir Estiją, skaičius tremtinių dar padidėjo. Nemažai jų žūsta audringose Baltijos jūros bangose.

dabar naudoja Maskva Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. O kai amerikiečių visuomenė pradės bruzdėti, ir nerimauti, tai atsiras pagrindo ir valdžios žygiams. Žmoniškumas yra stipriai įleides šaknis Amerikoje ir jo neįstengs užtemdinti kad ir brangiai apmokama propoganda.

Kadangi skirdamas ambasadorius prie kolū valdžių, prez. Rooseveltas aplenke Baltijos šalį, tai New Yorko radio komentatorius Boake Carter padarė tokią išvadą: "Aplenkimas Baltijos šalių, yra dar vienas įrodymas, kad Suvienytos Valstijos pripažino vienpusišką Maskvos nuosprendį, liešiantį tuos kraštus. Tai yra aiškus išsižadėjimas Atlanto Čarterio ir Keturių Laisvių Principo.

"Atlanto Čarteris užtikrina laisvę ir nepriklausomybę visoms šalims. Dabar apie tai užmirštama. Taigi matote kiek verti yra pažadai ir garsieji šūkiukai" — baigia savo pastabas Boake Carter.

Maskvos Reikalavimai Nebuvo Patenkinti

Nusitarė Ką Daryti Su Didžiuoju Agresoriu

Maskvos Nusistatymui Neprirešė Kiti Du Partneriai

Garsioji Dumberton Oaks konferencija, kurioje dalyvavo Amerikos, Anglijos ir Sovietų Rusijos atstovai petraukė savo derybas, neišrišusi patį svarbiausio klausimo: kaip sustabdyti agresorius. Visi buvo sutikę įsteigti taikos organizaciją, kuri turėtų savo rankoje stiprią karinę pajėgą. Toji jėga būtų naudojama pažabojimui būsimo agresoriaus. Sutiko taip pat, kad vyriausioje taryboje sėdėtų keturių valstybių atstovai: Suvienytų Valstijų, Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Kinijos.

Bet kivrčiai iškilo kuomet pradėta svarstyti klausimą ką daryti, kuomet vienas "didžiūnu" taptų agresoriu. Sovietų Sąjungos nusistatymas yra se-

kantis: Apkaltinimo aktas agresoriui privalo būti išneštas vienbalsiai, bet balsavimuose dalyvauja ir pats agresorius. Reiškia, jeigu užpuolikas pasakys, kad jis nesutinka su kitų trijų nuosprendžiu, tai jokį karinę akciją prieš jį nėra teisėta.

Anglai ir amerikiečiai gi reikalauja, kad padariusi agresiją šalis visai neprivalo dalyvauti "džiūrės" sprendime. Nuosprendį išneša tik tos, kurios nėra įveltos. Aišku, jog šis principas yra teisingausias. Kur gi matei, kad agresorius patsai balsuoti už savęs nubaudimą!

Taigi visas dalykas ir užkliuvo ant to kablo. Kadangi Maskva nenorėjo pakeisti savo reikalavimų, tai Dumberton Oaks konferencija, užsitęsusi nepaprastai ilgai, pasiėmė atostogų. Jei šiame punkte nebus susitarta, tai Washingtonas ir Londonas, greičiausiai pradės kalbas su kitom, mažesnėm šalim, tame skaičiuje ir Prancūzija.

PRISIBIJO, KAD TRUKUMAS MAISTO NESUKELTŲ REVOLIUCIJOS ITALIJOJ

Europoje Bręstanti Nauja Revoliucija

Grįžusio iš Italijos Gen. Dwyer Raportas

Italijoje dabar tęsiasi žvėriški užpuolimai ant taip vadinamų fašizmo "bendradarbių" ir policija negali jų sustabdyti. Sąryšy su tuom New Yorko radio komentatorius Quincy Howe nupiešė ne linksmą to krašto paveikslą po alijantų okupacija. Romos spauda pasmerkia alijantus už tai, kad jie nesuteikia užtekinai galios italų valdžiai, kurios priešakyje stovi Bonomini. Dabartiniai kivrčiai gali būti degtuku, prikištu prie dinamito. Italai po alijantų okupacija gyvena šimtą sykių pras-

čiau, negu laike fašistų arba vokiečių viešpatavimo. Neseniai grįžęs iš Italijos gen. Dwyer išdavė tokį gądinantį raportą, kad nuspręsta tuojau pasiūsti į Italiją maisto ir drabužių. Alijantai atlikę puikius karines operacijas, bet nenumatė, kad italams reikės šimtą sykių daugiau pagelbos, negu buvo manyta. Toki padėtis sudaro puikią dirvą komunizmo plėtimuisi ne tik Italijoje, bet ir kitose Europos šalyse. Europa turinti užtektinai reikalingos medžiagos, kad sukelti kruviną revoliuciją.

Grįžusieji iš karo invalidai bus mokomi laikrodžių taisymo amato Bulova Watch Co. dirbtuvėje, Woodside, L. I. Išsykio bus priimta 250 kandidatų.

Kebli Vokiečių Padėtis Norvegų Krašte

Vokiečiai dabartiniu laiku turi Norvegijoje dešimtį divizijų, kurios neturi ką veikti. Tuom tarpu prie Rhine upės jiems truksta rezervų, jų nėra iš kur gauti. Apleisti Norvegiją jie nenori, kadangi iš ten gauna daug geležies ir medžių. Sumažinus divizijų skaičių, norvegai sukiltų ir išgautytų likučius. Tu būdu ir tenka ten laikyti visą dešėtką divizijų.

MASKVA RAGINA AUSTRUS SUKILTI

Bet Kaip Kitur Sovietai Elgiai Su Sukilėliais?

Nesenai Maskvos radio paskelbė tokį atsisaukimą į Austrijos gyventojus: "Prancūzų tauta numetė Hitlerio jungą. Tas turėtų būti pavyzdžiu ir austrams. Galite paskubinti savo išlaisvinimą; išsiluosudami patys, daug ką laimėsite".

Panašius atsisaukimus Maskva siuntė į Lenkiją, Baltijos kraštus ir kitur. Bet kaip tik tų kraštų žmonės sukilo ir pagelbėjo rusams nugalėti vokiečius, tai kuom gi rusai atsidėkavojo? Požeminio judėjimo dalyvius bolševikai sugrūdo į koncentracijos stovyklas arba pasiuntė pas Abrahamą. Taip atsitiko su lietuvių, lenkų patriotais, kurie visą laiką kovėsi su naziais.

Už Svarą Sviesto Reikalau 20 "Poinčių"

Nuo spalio 1 dienos už vieną svarą sviesto reikės įteikti 20 raudonų "poinčių". Kainų Administracijos ofisas pranešė, kad toks patvarkymas gali užsitęsti iki šių metų pabaigos, nes sviesto atsarga yra labai "skramni".

Brazilija yra didžiausia valstybė Pietų Amerikoje.

Sovietai Pradėjo Atakas Seinuose

Nauja Audra Ateina i Lietuvą iš Šiaurės

Kur Pasidės Subėgusieji Zmonės?

Vokiečiams traukiantis iš Rygos, karo frontas turės pereiti ir per vakarinę Zemaitiją, kurioje yra subėgę apie 300.000 lietuvių iš rytinės pusės. Per paskutines šešias savaites frontas buvo apsisotojes palei Dubysą Kauno redyboje ir palei Prūsų-Lietuvos sienos.

Dabar rusai ima pulti iš šiaurės. Eidami palei Baltijos jūrą jie pasieks Mažeikius, Telsius ir Varnius, tuo būdu uždėdami iš užpakalio dabartinei vokiečių linijai, kuri prasideda nuo Šiaulių ir tęsiasi palei Raseinius ir Dubysos pakrantes. Tremtinių masės, drauge su vietiniais gyventojais atsidurs išnaikinimo pavojuje, nes jiems nėra kur pabėgti.

Gautomis žiniomis Švedų valdžia pranešusi vokiečiams, kad tuos tremtinius ji sutinka priimti i vieną Švedijos salų, tačiau vokiečiai atsisakė juos išleisti.

Bolševikų Artėjimas Sukėlė Paniką Lietuvoje

Zmonės Bėga Viską Pametę Švedijoje išeinąs laikraštis "Baltiskā Nyheter" parašė, jog bolševikams užimant Lietuvą ūkininkus apėmė tokia panika, kad jie bėgo palikę viską. Stokuojuant transportacijos nieko nebuvo galima išvežti. Keliai per 30 kilometrų buvo užplukdyti pabėgėliu.

Vokiečiai gabeno iš Lietuvos žalią medžiagą ir metalus. Daugelis namų ir tiltų tapo išsprogdinta.

Taip Maskva Skleidžia Savo Propogandą Balkanuose

Bolševikai Įkinkė Popus Savo Propogandai

Zygiuodami i Balkanus, kur dauguma gyventojų yra pravoslavai, bolševikai paleido iš Maskvos radio stoties speciales "pamaldas" rumunams, graikams ir serbams. Ne gana to, agitatoriai apsirėdę popų sermėgom nuvyko i tas šalį skelbti apie pranašą Staliną ir jo naują rojų.

Kai kur jie atsiekė savo. Pav. čekų vyskupas Londone Frederick Hala drąsiai užtikrino: "Mes nesibijom komunistų. Nors mūsų idejos yra skirtingos, vienok galime lengvai sustoti i krūvą".

Tik kažin ar tas nekaltas bolševikų avinėlis, kartais nepasitvėręs žiauriu juo vilku esan...

Užvirė Mušiai i Pietus Nuo Marijampolės

Išmuše Vokiečius Iš Kelių Kalnuotų Pozicijų

Atkaklios kovos vėl prasidėjo vakaru Suvalkijoje. Prieš pora mėnesiu rusai bandė prasiveržti i Rytų Prusiją, bet jiems nepasisekė ir kaikuriose vietose turėjo pasitraukti. Dabar jie, matoma, atsigriebė, sutraukė daugiaspę Kauno redyboje ir palei Prūsų-Lietuvos sienos.

Dabartinė linija eina i pietus nuo Marijampolės, pro Kalvariją, Rudaminą. Seinus ir teliauriją. Vietos čia yra kalnuotos ir apaugusios miškais. Pastaromis dienomis sovietų komunikatas pranešė, jog jiems pasisekė išmušti vokiečius nuo kelių aukštumų. Prieš kontratakos nieko negelbėjo.

Nieko nesigirdi apie mušius prie Varšuvos. Po kelių bandymų persikelti Vislos upę, rusai sustabdė atakas ir paliko vieną lenkų požeminę armiją kautis Varšuvoje, iš kurios jau mažai kas beliko.

Užsibaigus Karui Europoj Atsirās 4 Milionai Bedarbių

Sumušus Vokietiją, 4 milijonai darbininkų bus atleisti iš dabartinių savo darbų, nes amunicijos gamyba sumažės 40 nuošimčių. Tokią nuomonę pareiškė McNutt, kuris yra pirminku Man Power Commission. Tuom tarpu dabar reikalinga daugiau kaikuriose karo industrijose.

Tie paliausuoti keturi milijonai greitai galės rasti darbų privatinėje pramonėje, kuri bus didžiūmoje paliausuota nuo suvaržymų.

Sovietai Išvarė iš Bulgarijos Amerikiečių Ir Anglų Karininkus

Prasidėjus taikos deryboms tarp Bulgarijos ir Amerikos bei Anglijos, pora dešėtkų anglų ir mūsiškių karininkų buvo nuvykę i Balgariją. Pereinam pirmadienyje, Sovietų karo komendantas Sofijoje, bulgarų sostinėje įsakė tiems karininkams apileisti Sofiją bėgyje 24 valandų. Toks patvarkymas atrodė labai griežtas.

Karininkai, susėdę i automobilius nuvyko i Turkijos pasienį. Atskiroje mašinoje juos lydėjo sovietų kariškiai. Anglų agentūra, kuri prisiuntė tą žinią, nenurodė prašalinimo priežasties.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office: 840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year	\$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year	\$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1920, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 840 West 33rd St., Chicago, Illinois UZSAKYMO KAINA:

Suvienyose Valstijose metams	\$2.00
Užsienyje metams	\$3.00

National War Fund Vajus Jau Čia Pat

Siam pirmadieniję, spalio 2 dieną prasidės milžiniškas Community and War vajus sukėlimui poros šimtų milijonų dolerių įvairiems labdariniams tikslams krašto viduje ir užsieniuose. Dėdės Samas yra pasirėžęs gelbėti tiems, kurie nukentėjo nuo karo, kurie atsidūrė ištremime. Tokių nelaimingųjų yra milijonai. Iš to fondo tam tikra suma yra skiriama ir lietuviams.

Taigi prasidėjus šiam vajui, paremkite jį gausiai, aukodami patys ir patardami kitiems aukoti. Kiekvienam mieste yra paskirti aukų rinkėjai. Kuomet jie atsilankys pas jus ir paprašys paramos, suteikite ją gausiai. Tas vajus būna syki į metus. Jame sukelti pinigai bus sunaudoti svarbiems tikslams, kurie netiesioginiai paličia kiekvieną mūsų.

Lietuviai Supirkę 16 Kniečių Vaikų

Lietuvių Katalikų Spaudos Biūras išsiuntinėjo kaikiuriems laikraščiams pranešimą, kuriame tarp kitko sakoma:

"Kinijoje ir kitose pasaulio dalyse, kur yra daug dideliame varge gyvenančių neturtingųjų, kaikiurie tėvai, gelbėdami save ir savo vaikus nuo bado, parduoda kartais net savo dukreles ar sūnelius.

"Chicagoje yra susidariusi lietuvių draugijėlė, kuri padavinusi Kristaus Kančios Draugija ir kuri per nepilnus savo gyvavimo dvejus metus jau išpirko 16 kūdikių, nusiudamas misionieriams atitinkamas sumas pinigų. Išpirktiesiems parinko lietuviškus vardus..."

Mums atrodo, jog toks lietuvių tautos platinimas nėra natūralus ir nėra rimtas. Jau vien supirkinėjimas vaikų primena vergijos laikus. Tegul tėvai ir negali jų išlaikyti ir norėtų atiduoti už pinigą, bet visgi žmogus nėra koks daiktas, kad juom priekiauti turguje.

Beabejo, misionieriai turi savotišką išrokavimus. Jie pašiima vaikučius ir auklėja krikščioniškoj dvasioj. Bet kadangi misionieriai nemoka lietuviškai, tai ir mažiukų kniečių negalės išlavinti musiškoje kalboje. Todėl iš kurios pusės nežiūrėsi, šis grandioziškas sumanymas sulėtuvinai kniečius atrodo per drąsų žygiu.

Stalnas Nori Vokiečių Pramonės

Pastaruoju laiku tarpe tųjų didžiųjų: Amerikos, Anglijos ir Sovietų Rusijos eina ginčai ką daryti po karo su ta milžiniška vokiečių pramonė, kuri gelbėjo Hitleriui taip skubiai apsiginkluoti ir kuri dar gali būti pavojinga ateityje. Siame klausime kiekvienas turi savo nuomonę.

Washingtonas yra linkęs pavesti tą pramonę tarptautinei kontrolei, arba ją išardyti. Vokietija tuomet taptų agrikultūros šalis. Stipriau apsiginkluoti ji jau negalėtų. Anglai mano, jog išardymas vokiečių pramonės sukeltu Europoje didžiausią depresiją, iš kurios nebū galima išbristi. Anot jų, reikia uždėti kontrolę, bet tik tam, kad vokiečiai negamintų ginklų.

Sovietų Rusija patiekia visai skirtingą planą. Ji nori pati viena pasiimti tą industriją ir įkinkyti ją savo reikalams. Per eilę metų vokiečių pramonė ir darbininkai turės gelbėti atstatyti nuteriotus Rusijos plotus. Paskiau, jei Vokietija virstų sovietiška respublika, tai toji pramonė tarnautų proletariškai sistemai ir gelbėtų visiems tiems, kurie tiki į kūjį ir piautuvą.

Didžios Tragedijos Akyvaizdoje

Laiks nuo laiko okupuotame Vilniuje išlenda kaip Pilypas iš kanapių sovietiškas "premieras" Gedvilas. Prieš keletą savaičių jis reikalavo, kad Suv. Valstijų vyriausybė išleistų į Ameriką jo konsulus, kurie glotbų milijoninę lietuvių išeiviją. Dabar neseniai tapo paskelbta, jog Sovietiškos Lietuvos vardu Gedvilas daro kokias ten sutartis su panašiais jam kvailingais.

Amerikiečių spauda didžiuoju žiūri į tą viską kaip į komediją. Niekas rimtai netiki, kad sovietai galėtų duoti kam nors savivaldybę ir autonomiją. Diktatoriškose šalyse tokie dalykai nėra įmanomi. Mūsų vyriausybė nekrepia domės į tu

raudonų kvailingų reikalavimus pripažinti juos ir priimti jų atstovus. Taigi iki šios vietos viskas tvarkoje.

Bet kas bus toliau? Amerika ir Anglija nenori kištis į tą sritį, kurias dabar laiko okupuavę sovietai. Pastarieji kaitalioja nosį į Italija ir kitas demokratijų atvauduotas šalis. Sovietų atstovai, delegacijos agentai, laisvai važinėjasi pietinėje ir vakarų Europoje, tuom tarpu nei amerikiečiams, nei anglams nivalia įkelti kojos į Baltijos kraštus arba rytinę Lenkija. Keičiausia, tai kad nei vieni, nei antri dėl to nepareiškia jokio protesto.

Kai bolševikai pradėjo vykinti sistematinį terorą Pabaltijoj ir Lenkijoje, Washingtono ir Londono tylėjimas tampa nebesuprantamas. Kariniai sumetimai nepateisina naikinimą mažų tautelių; kariniai sumetimai neverčia užmerkti akių prieš nuogus žiaurumo faktus išvauduotose kraštuose. Piktadarybę reiktų sulaukyti kol ji neįleido pergiliai šaknų ir neišsiplėtojo.

Tie žmonės, kurie žiūri į įvykius Baltijos kraštuose kaip į bolševikišką komediją ir kaip į žaidimą su "autonomijom" gali pervėlai įsitikinti, jog tai būta didžiausios tragedijos, kuri nusinešė šimtus tūkstančių nekaltų gyvybių.

Apžvalga...

PROF. K. PAKŠTAS APLEIDŽIA AMER. LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRĄ

Zinomas visuomenės darbuotojas ir mokslininkas prof. K. Pakštas buvo vienas direktorių Amerikos Lietuvių Informacijų Centre New Yorke. Jis ten yra įdėjęs nemažai trūso, ypatingai paruošime mokslinių veikalų apie Lietuvą. Dabar kita, neseniai susikūrusi įstaiga ji paviliojo, tai United Lithuanian Relief Fund of America.

Tame fonde jis rengiasis užimti menadžeriaus pagelbininko vietą. Kadangi vyriausiu menadžeriu yra pakuostas amerikiečiai, tai Dr. K. Pakštui teks perlėsti per savo rankas lietuviškuosius reikalus.

Kas užims jo vietą A. L. Informacijos Centre, tuom tarpu sunku atspėti.

IR PROLETARAI LANOKAUKŠTAS BIZNIO VIETAS

Tarnavęs Sovietų konsulate New Yorke Povilas Rotomskis, grįždamas į Maskvą, buvo sustojęs Chicagoje ir jį pasitikto stotyje mūsiškių komunistų "čyfa": Abekas ir Pruseika. P. Rotomskis nuvyko "šapinti" ne į bile kokią krautuvę, bet Marshall Field, pačia šauniausia Chicagoje.

Atrodo, jog ir proletarai virto didžiausiais buržuais ir su pinigais nebesiskaito.

KIVIRČIAI LENKŲ VALDŽIOS VIRŠŪNĖSE

Pranešimai iš Londono rodo, jog tarpe lenkų premiero Mikolajczyko ir prezidento Raczkiewicz kilo aštrūs ginčiai dėl prašalinimo dabartinio jų karo vado gen. Sosnkowskio. Mykolajczyk, norėdamas įtikti Maskvai, bando nuversti nuo viršūnių tuos, kuriems yra priešingas Stalinas. Prezidentas gi, bijodamas kad ir jam netektų prasišalinti, užstoja karo vadą ir tuom hando apginti savo autoritetą.

Bet kadangi premiero pusę palaiko anglų vyriausybė, tai jis, greičiausiai, ir pastatys ant savo.

IR ZINOK, DABAR ŽMOGUS KAIPIE JIEMS IŠTIKTI!

Visų Clevelando didvyrių galva neseniai parashė savo laikraštelyje kaip jam teko lankyti Chicagoje ir kalbėtis su vietiniais darbuotojais bendros veiklos klausimu. Kadangi jo trijų spalčių straipsnis yra pridengtas keturių vėjų pamušalu, tai ir iki gaidžiū diskutuojant nebūt

galima visko išpauoti. Bet štai yra vienas jo nusiskundimas, kuris krinta į akį, tai apie bandymus apgauti Clevelando tautininkus. Tame rašte sakoma:

"Atvykus į Morrison viešbutį, mes tautininkų atstovai iš Clevelando ir Detroito, buvom labai nustebinti netikėtu Grigaičio, Šimučio ir Vaidylos gerumu, draugiškumu, prielankumu: jie mus tik sveikina, šypsa burną jų praplėtus nuo ausies iki ausies. Toliau paėjęs sakau Dr. Tamosaičiui, tada LVS. pirminkui: "Tas jų stebintis man dagumas tai ženklas kad jie nori mus tautininkus apgauti..."

Tur būt tie žmonės yra pratę būti sutinkami su šluotom ir "tomeitėm", kad mandagisnis priėmimas sukėlė juose tokios baimės ir nepasitenkimo! Jei Chicago veikėjai būtų apie tai dasiproteję prieš susirinkimą Morrison viešbutyje, tai užganėdinimui garbingų svečių galėjo pavartoti tokią pat taktiką, kaip Clevelandiečiai savo spaudoje arba susirinkimuose: iškolok, apšmeižk ir dar pridėkaiš lietuvių iškišk. Tuomet, sugrįžę į savo namus jie būt pasigyrę: "Ale tai, Chicagiečiai mus priėmė kaip saviškius ir visai nenorėjo mūsų apgauti..."

TIK TU VIENA

Kraštas mylimas-gimtinė
Laukia mūsų pagalbos;
Einam, kam gyva krutinė
Plaka labai Lietuvos!

Rankas ir mintis sujunge
Gelbėsime brolius tuos,
Kurie svetimųjų junge;
Raudonų, rudų nasruos...

Eilė paskui eilė traukia
Ištrėmimo kankinių.
Šaukias jie, bet nesulaukia
Pagelbos gerų žmonių!

Ak, Amerikos Lietuvijai!
Kur gi, kur gi tu esi?
Ar devingalvę vertijai
Naikint brolius paliksi?

Vienas priešais tūkstantinę
Nelaimės ir milžinai;
Kaip jie kaujas už tėvynę
Tu viena tikta žinai.

Suomija Surado Bent Vieną Nuosirdų Draugą

Švedija Pagelbės Išbristi Jai Iš Bėdų

Karo nuvarginta ir apdraskyta mažutė Suomija atsidiūrė dideliame varge. Jos miestai apdaužyti; pramonės centrai atimti ir beto dar turi sumokėti Rusijai milžinišką sumą kontribu-

cijos. Bet šioje sunkioje valandoje atsirado, vienas draugas, kuris sutiko jai pagelbėti. Tuó draugu yra Švedija. Ji sutiko pasiųsti į Suomiją 50,000 tonų grūdų, riebalų, bulvių, cukraus ir industrinių gaminių. Ir tas viskas bus suteikta kreditais iki suomių galės sumokėti.

PER MANO KOSTUVA

Iš visų žadimų Europai laisvių, gal pasilikis tik viena, tai laisvė pasiškoti savo paties vestuvėse.

Lenkų laikraščiai pastebėjo, jog Lietuva turinti net dvi sostines, tuom tarpu kaip visos kitos šalys turi tik po vieną. Išengiant sovietų būriams į Vilnių, Maskva pasigyrė "išlaisvinus" Lietuvos sostinę. Vėliau, kai jie užėmė Kauną, tai vėl pasakė, jog tai irgi Lietuvos sostinė. Kaip tą išaiškinti? — klausia lenkai.

Labai paprastai. Nežiūrėkit į Sovietų komunikatus, bet pažvelkite į Lietuvos istoriją ir klausimą lengvai iširsite.

Iš mūsų bolševikų spaudoje atrodo, kad "Russian War Relief" nieko daugiau nedaro tik šelpia lietuvius. Tuom tarpu toji įstaiga viešai pasisakė nieko bendro neturinti su lietuvių šelpimu.

Kas sako teisybę, o kas meluoja? Žinoma, mūsų tavorščiai "nemoka" meluoti ir ką jie taria — yra šventa teisybė.

Senovės Lietuvoje visi gyvenusieji joje totoriai skaitėsi eiliniiais piliečiais.

Siandiena gi importuojami į Lietuvą totoriai gauna komisarių titulą ir didelius kolchozus. Ne be reikalo jiems patinka sovietinė sistema.

Ar dar pas jus ofise yra toji graži stenografė, kuriai diktudavai? — Taip, bet dabar ji jau diktuoja, nes ją vedžiai.

Kuo žmogus tobulesnis, tuo jis labiau atjaučia gerą ir pikta — sako kiniečių filosofas.

Tamsią naktį ejom
Per Sibiro taigas
Mūsų kraujo žygius
Leido laisvė daigus.

Kai sukniubęs kelsiuos,
Vėl aušros sulaukus,
Man primins paukštelis
Kauną ir Suvalkus!

— Tremtinio Daina.

Šveicarų spauda paduoda smulkesnių žinių apie teisingą vokiečių generolų.

Gen. Hoepfner: Aš pats nenusizūdžiau, nes nesijaučiau pasielgęs kaip kiaulė!

Teisėjas: — O prie kokių gyvūnų tamsta prisiskaitai?

Gen. Hoepfner: — Aš pasielgiau kaip asilas.

Teisėjas: — Ne, tamsta! Buvai ir pasilieki kiaulė!

Taigi, pagaliau, ir naziai pradeda pasakoti teisybę apie save.

Suv. Valstijų Kongresas priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama spaudoje laisvės visame pasaulyje.

Ach, kad kongresas priimtų dar vieną rezoliuciją ir pasakytų, kad ne tik spauda, bet ir visos tautos būtų laisvos! — Eolas.

Vidutinės kiekvieno Suv. Valstijų gyventojų įeigos 1942 metais siekė \$1,050.

AR STALINAS IŠTIKRO STOJA UŽ PASTOVIOS TAİKOS ĮKURIMĄ?

Maskvos Apetitai: Yra Nepasotinami

Demokratijų Balsas, Privalo Būti Girdimas

Kai karas Europoje artinasi prie pabaigos, Sovietų Rusijos politikai savo kaimynų atžvilgiu darosi aiškesnė ir aiškesnė. Pav. pirmiau Maskva kalbėjo tik apie 1940 metų rubežių atstatymą, dabar ji jau tiesia ranką į Balkanų pusiasalį, Turkijos teritoriją ir į visą Lenkiją. Galimas daiktas, kad ir ši jos pretenzija nėra pasakutinė, o tik laiptas prie sekančių užkariavimų.

Anglijos ir Amerikos tyrėjimas, o kartais ir prielankus aiškinimas "realės" Stalino politikos tik padidina Kremliaus apetitus. Jau prigyvenome to, kad Maskva žiūri į rytų, centro ir pietinę Europą kaip į savo kolchozą, kurį ji gali tvarkyti kaip tinkama.

Akyvaizdoje šių faktų, bile kokios derybos apie sukūrimą tokios organizacijos, kuri pažabotų agresiją ir saugotų taiką yra tik laiko eikvojimas. Kai rusai prisiplės tiek, kiek jiems tilpsta į maišą ir pavergs pustužinį ar daugiau svetimų tautų, tai garantuojamas pastovios taikos reikš jamžinlmą Sovietų dominacijos ir galutiną likvidavimą pavergtųjų.

Anglija ir Amerika negali palaikinti tokių šventvagiškų už-

imojimų. Sunaikinimas kitų tautų laisvės yra smerktinas net tik kuomet ta atlieka mūsų priešai, bet yra lygiai praigaistingu kai ta kėsinaisi įvykinti ir mūsų sąjungininkas.

Atrodo, jog Stalinas nenori nei sustiprintos Tautų Sąjungos, nei pastovios Jungtinių Tautų organizacijos, kuri tvarkytų Europos reikalus. Diktatoriai nepakenčia dalintis autoritetu su kitais, jie nori būti vieni "bosais" ir vieninteliais teisėjais. Maskva jei kalbasi su kitais, tai kalbasi nenuosirdžiai ir galšindama laika. Kiek nebandė Londonas ir Washingtonas įpusti jai šventos dvasios, vis vien toji dvasia neprilipo.

Tai ką gi mūsų vyriausybė turėtų daryti? Ji privalėtų užimti tokią pat poziciją, kaip prez. Wilsonas, 1919 metais, gindamas savo principus ne prieš vieną, bet prieš visą virtinę gobšių ir egoistinių sąjungininkų tame skaičiuje ir prancūzų, Amerika tvirtai laikėsi savo pozicijos, nors pereiname kare ji nebuvo idėjusi nei dešimtos dalies to, ką ji idėjo šiame kare. Ačiū Wilsono kietam būdui, šios šalies prestizas ir pati demokratija išsilaikė tinkamoje aukštumoje.

Dabar, kai visur svyruojama ir pataikaujama, politikos dirigentu tampa Stalinas. O tas reiškia ne demokratijos ir ne Atlanto Carterio laimėjimus, bet naujos agresijos ir bolševizmo laikotarpį. — Patrimpas.

Chicagiečiai Gali Tuomi Pasidžiaugti

Chicagiečiai Parodė Ką Jie Gali Padaryti

Chicagiečiai dar syki parodė, kad su jais bulvių nekepsi. Jų tarybos skyrius, pereinama sekmedienyje surengė bankietą ir vienu užsimojimu sukėlė virš dvių tūkstančių dolerių Lietuvos laisvės apgynimui. Bankietas įvyko Evergreen Golf Club ir jame dalyvavo apie 300 ypatų.

Programą atidarė p-ni P. Gribienė ir vedėjo pareigoms pakvietė Dr. K. Drangelį. Sudainavus himnus, atlikus kitas ceremonijas ir pavalgius prasidėjo programa. Muzikale dalį išpildė žinoma mums smuikininkė Lulu Raben-Micevicienė, dain. Ona Juozaitienė, pianistas Jono Byanskas, duetas: p-lė Catherine Simonaitis ir p-lė Ona Rimkus.

Kalbas pasakė p- P. Grigaitis, L. Simutis, p-ni J. Daužvardenė, prof. John Zrelina, teiėjėjas J. T. Zuris, M. Vaidyla, adv. A. Alis, Lietuvos konsulas Chicagoje P. Daužvardis. Kuñ.

I. Albavičius, tarybos skyriaus pirmininkas, vadovavo trumpoms ceremonijoms, kuriose p-lė Virginia Valonis reprezentavo jauną tarybos skyrių. A. D. Kaulakis filmavo visą šio bankieto eiga.

Bankieto rengimo komisija buvo: p-ni P. Gribienė, P. Dalen, A. Narbutas, A. Zalatoris, p-lė Helen Domkiūtė ir A. D. Kaulakis. Nemažai pasidarbavo p-ni E. Samienė, p-nas K. Mačiukas ir kiti. Taigi tokiomis pasekmėmis yra ko pasidžiaugti. — Alfa.

Ukrainiečiai bėga Iš Nazių Armijos

Sąjungininkų Pusėn Perėjo Visas Batalijonas

Maskvos radio praneši, jog pasiūstas į Prancūziją ukrainiečių batalionas perėjo į sąjungininkų pusę. Atvykę Prancūzija ukrainiečiai užmušė vokiečių karininkus ir prisijungė prie požeminės armijos, o paskiau prie reguliariės armijos.

Daugelis ukrainiečių buvo suvedžioti Hitlerio pažadais atstatyti nepriklausomą Ukrainą. Už tai jie stojo į nazių formuojamas ukrainiečių dalis.

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morigičių už pigesni nuosimti — be komisino PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Ass'n of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Apie Įvairius Dalykus

Nepaprastas Radinys

Prieš dvyliką metų Paul McCrackens persikėlė į naują vietą, Oklahoma City. Kiemė jis pastebėjo geležinį žiedą, įkasta į žemę, bet neatkreipė į tai dėmesio. Tik dabar jo dvylikos metų berniukas, pradėjęs kasinėti, išaiškino jog tai esama didelės tankos su 110 gal. gazolino. Tankas buvo apūdijęs, bet gazolinas — kuogeriausias.

Ką Reikia Nęžmokėjimas Taksų?

Marylando valstijoje neseniai buvo parduota 14 akerių farma su penkių kambarių namu. Parduodant iš varžytinių gauta \$75, o taksų buvo tik \$24. Kas nors iš to turėjo gerokai pasipelnęti.

Ir Turkija Dreba Del Savo Likimo

Sovietų spauda tęsia savo atakas prieš Turkiją, primedama jai visokių prasakaltimų ir šaukdama apie nazių agentų veiklą toje šalyje. Galimas daktas, kad rusai pasiels su Turkija panašiai kaip su bulgarais — bandys ją okupuoti ir užimti Dardanelus.

Bet ką j tai pasakys Anglija? Sakoma, jog Quebec konferencijoje Churchill nepritaręs tokiems Stalino užsimojimams.

Ar Tik Ne Perdaug Biurokratijos?

Hamilton apskritys, Ohio valstijoje, nupirko iš federalės valdžios šešius vartotus trokus ir užmokėjo už juos 5,327,20. Bet vėliau valdžia apsižiūrėjo, kad permokėta penki centai ir karo departamentas atsiuntė Hamilton apskričiai čekį sumoje penkių centų.

Būta Labai Sarmatlyvo Vyro

Vienas vyriškis, atvykęs į Milwaukee, apsisosto Tower viešbutyje. Eidamas gulti jis padėjo ant kėdės kelines, kuriose buvo \$688. Anksti rytą jį pažadino braskėjimas. Pakėlęs galva jis pamatė, kaip nepažįstamas žmogus maršuoja iš kambario su kelinėmis.

Pradėjo vytis ir šaukti, bet apsižiūrėjęs kad jis tik pasiaur pridengtas, susisarmatijo ir nubėgo į kambarį dar kuo nors užsimesti. Tuom tarpu vagis dingo. Vėliau ant laiptų surastos jo kelinės, bet pinigų jau nebuvo.

Užmušė Stasį Damuraitį Milwaukee, Wis.

Dirbęs Heil Co., 300 W. Montana St., Stasys Damuraitis, 60 metų, žuvo nepaprastose aplinkybėse. Jis gręždavo skylės geležies šmotuose, kurių ilgis buvo 9 pėdos, o storis — 3 pėdų. Keletas tokių šmotų išsykio krito ant jo r vietoje užmušė.

Užgimė Nepaprastas Kudukis

P-ni Marion Teague, 21 metų, iš Clairfield, Tenn. pagimdė sūnų, kuris sveria 25 svarus. Dr. F. H. Rogers pareiškė, jog kudukis yra normalus, išskyrus savo didį. Tokie užgimimai labai retai tepasitaiko.

Sandaros Veikėjai Ruošia Vakariene

Spalio 15 Dieną Bus Didelė Iškilė Hartford, Conn.

Jau buvo pranešta, jog sekmadienį, spalio 15 dieną Hartford, Conn. yra šaukiama sandaroms sandariečių veikėjų ir kuopų atstovų konferencija. Prie šio dar reikėtų pridėti, jog tą pačią dieną vakare įvyks ir šaukiama vakariene, Lietuvių svietainėje. Visi yra kviečiami dalyvauti ir užsisakyti vietas.

Konferencijoje bus aptarta daug svarbių klausimų, surištu su dabartine mūsų veikla ir siekiamais tikslais. Mes norime dar tvirčiau susiorganizuoti ir padidinti savo eiles, kad galėtumėm atlikti tą, kas yra mums nuskirta. Sandaros 2 Apskritys Conn. valstijoje atsiskiria į visus tautinius veikėjus kviesdamas burtis į krūvą ir stoti į pagelbą Lietuvai, jos kringoje valandoje.

— Rengimo Komisija.

Dr. M. J. Colney Nurodo Vieningos Akcijos Reikalingumą

Zinomas Waterburio lietuvių darbuotojas Dr. M. J. Colney, aprašęs "Tėvynėje" bendrą Connecticut valstijos lietuvių pramogą, pastebi:

"Lai šis Conn. L. T. skyrių parengimas būna pavyzdys visai Amerikos lietuvių visuomenei, kad bendrai dalyvaudami, bendrai veikdami, geriau pažinsime vieni kitus ir geriau įvertinsime vieni kitų pasiryžimus kokiū už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, ir tik per bendrą akciją galėsime tikėtis pilnai šimto procentų pasekmių."

Siulo Pakeisti Fondo Posterius

Neatvaizduota Tikrosios Žmonių Padėtis

United Lithuanian Relief Fund of America neseniai išleido didelius apgarsinimus su obalsiu "Gelbėk Lietuvai" Tie posteriai yra platinami ne tik tarp saviškių, bet ir tarpe kitų. Man rodos, jog telpantis viduryje paveikslas neatsako tiksliai. Norėta neatvaizduoti Lietuvos vargus ir tam tikslui parinkta aplūžusi "šantė", prie kurios stovi dvi moteriškės. Ant žemės matyti skarmalų arba popiergalių. Tai ir visas vaizdas.

Iš to "posterio" nematyti nei karo nuterotos Lietuvos, nei bausiųjų vargų, kuriuos kentėjo jos žmonės. Del to jis ir nesukelia jokios simpatijos ir užuojautos. Mano supratimu tą posterį reiktų kuogreičiausiai atšaukti ir pakeisti kitu, nors jį būt ir pat National War Fund išleides. — K. Norvaiša.

Serž. K. Budžius Grįžta Iš Vokiečių Nelaisvės

New York, N. Y. — Švedų laivas "Gripsholm" atveža keletą amerikiečių kareivių, kurie buvo vokiečių nelaisvėje ir dabar apsiukeičiant, grįžta į savo šalį. Tarpe jų yra Chicagietis, štabo seržantas Karolis Budžius, 21 metų.

Jis pateko į nelaisvę laipkričio 21 dieną, 1943 metais skraidydamas virš Vokietijos. Pašovus orlaivį, jam teko išškoti su parašiu.

Laukinės antys nuskrenda apie 70 mylių į valandą.

MARGI NUOTIKIAI WORCESTER, MASS.

Worcesteryje tveriasi United Lithuanian Relief Fund skyrius. Tuo reikalu buvo sušaukta pora susirinkimų. Aš tikiu, kad šią savaitę skyrius bus pilnai sutvertas. Tuomet prasidės rinkimas drabužių ir aukų. Dirbama bendrai.

Pereitam sekmadienį, rugsėjo 24 dien, Lietuvių Piliiečių Klubas turėjo savo pramogą vasarnamyje. Dalyvavo miesto majoras Bennett ir Aldermonas Stephen F. Laughlin. Atsilankė apie 300 kluibiečių ir svečių. Įžanga buvo 3 doleriai.

SLA. 318 kuopos piknikas įvyko irgi pereitime sekmadienį, Babrausko pavilione. Publikos atsilankė nedaug, bet viskas praėjo gyvai. Piknike darbovo A. Šablinskas, V. Mitrikas, A. Janušonis, P. Skrickis, p-nios: M. Mitrikienė, Vieraitienė, M. Šablinskas, Dūdienė, Kriaučialienė.

Ponų Danilų namuose įvyko puota, atžymėjimui užbaigimo darbų "Victory" darželyje. Dalyvavo p-nai Kielai, Dr. ir ponija Waišnorai, p-nai Rauckčiai, p-nai Mažeikiai, p-nai Gaidžiai, J. Kamandulis, K. Zurlis ir kiti.

Mūsų veteranas veikėjas Jokubas Rautkis buvo susirgęs šalčiu. Dabar jau eina geryn.

P-nų Leono Jablonskio, seno sandariečio sūnus Alfonsas Jablonskis susituokė su p-le Jenu Petručiūte, rugsėjo 23 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje. Vestuvių puota buvo Lietuvių Piliiečių Klubo salėje. Dalyvavo apie pora šimtų giminių, draugų ir šiaip svečių. — J. K.

Ne Už Tokią Kainą

Geležinkelių savininkas Jim Fisk, jaunas būdamas, vaikštinėjo su savo tėvu po namus par davinėdamas visokius dalykėlius. Sykį viena moteriškė nusiskundė, kad jo tėvas, parduodamas už 12 centų skarelę, sumėlavo apie medžiagos kokybę. Į tai sūnus atsakė: "Mano tėvas nemeluotų už 12 centų, bet už vieną dolerį, tai kas kita."

1551 metais Lietuvos bajorams buvo leista atidaryti savo dvaruose smukles arba užėigas.

Pov. Rotomskis, Sovietų Konsulato Tarnautojas Apleido Ameriką

Važinėjo po Kolonijas Girdamas Bolševikišką Sistemą

Šioje savaitėje per San Francisco išvyko į Sovietų Rusiją Povilas Rotomskis su žmona. Iki to laiko jis tarnavo sovietų konsulate New Yorke ir važinėdavo po mūsų kolonijas droždama "spyčius" ir šlovindamas "tarybų" Lietuvą.

Povilas Rotomskis augo Rusijoje, bet sovietinė valdžia buvo jį atsiuntusi "mokintis" Kaucho universitete ir ruožtis būsimai misijai. Atvykus jam į Ameriką, mūsiškiai bolševikai pradėjo jį tituluoti J. Paleckio "ambasadoriu". Gal būt jis ir manė juomi tapti, vienok Washingtonas nepripažino jam tokiuos garbės.

Tikrina, Jog Lietuviai Geriausiai Kooperuoja

Ruošiantis Community and War Fund Vajui Chicagoje, iš visų tautinių grupių lietuviai parodo daugiausiai užsinteresavimo ir vieningumo. Tokiū nuomonę išreiškė amerikiečiai, kurie vadovauja tam vajui.

Girdi, tarpe kitų grupių eina vaidai del pirmenybių. Pas lietuvius to nėra. Ir lietuvių susirinkimas, koks įvyko pereitime penktadienį Daraus-Girėno svietainėje, buvęs skaitlingiausias iš visų kitų.

Gal būt taip yra del to, kad mūsų grupė vadovauja gabi ir energinga darbuotoja p-ni J. Daužvardienė.

Nori Pargabenti iš Sibiro S. Vilimaite

Sovietai Ją Ištrėmė Drauge Su Kitais Lietuvos Gyventojais

Giminės Chicagoje gavo laišką iš Sibiro nuo Stasės Vilimai tės, kuriame prašoma kaip nors jai pagelbėti. Toji mergaitė, dabar 17 metų, prieš karą iške-liavo su motina į Lietuvą ir ten ją užklupo bolševikų invazija. Ji ir jos motina tapo ištremtos į Altajaus kalnus, nepaisant, kad jos buvo "Sov. Valstijų pilietės.

Stasė yra gimusi Marquette Parke ir jos metriką nesunku išgauti. Dabar giminės ruošiasi

kreiptis į valdiškas įstaigas, prašydami padaryti žingsnius, kad jai būtų leista grįžti į Chicago. Visas keliavimo išlaidas jie pasižada apmokėti.

SEKMINGA PUOTA IR PARAMA LIETUVAI

Sudėjo Virš Dviejų Tūkstančių Dolerių Lietuvos Reikalams

Pereitime sekmadienį, Chicagoje Lietuvių Taryba buvo su-ruošusi bankietą, kuriame dalyvavo skaitlingas būrys svečių. Lietuvos reikalams jie sudėjo virš dviejų tūkstančių dolerių. Aukavo sekantieji:

- P-ni E. Lenkauskas \$100.00
- Wm. ir Kath. Stulpinai 100.00
- K. A. Zaromskis 100.00
- Bolis Palutis 100.00
- John Kazanauskas 100.00
- Dr. P. Atkočiūnas 100.00
- J. Brazauskas 100.00
- Darius-Girėnas Postas 100.00
- Mr. & Mrs. A. Rudis 100.00
- A. Milauckas 100.00
- John A. Kass 100.00
- A. S. Precin 100.00
- Dr. S. Biežis 100.00

Po 25 Dolerius

- P. Dalen \$25.00
- Anna Kundrat 25.00
- Kun. I. Albavičius 25.00
- E. Samienė 25.00
- V. J. Sliažas 20.00

Po 10 Dolerių

- Teis. J. T. Zuris 10.00
- S. H. Petrauskas 10.00
- J. Wesbar 10.00
- Mr. & Mrs. Satkauskas 10.00
- Mr. & Mrs. A. Ancher 10.00
- J. Vilimas 10.00
- B. R. Pietkiewicz 10.00
- J. P. Varkala 10.00
- J. M. Mozeris 10.00
- L. Šimutis 10.00
- A. J. Beržinski 10.00
- J. P. Rakštis 10.00
- Dr. A. Zimont 10.00
- Paul Putrim 10.00
- Adam Bernadišius 10.00
- W. J. Stankūnas 10.00

Po 5 Dolerius

- F. Sprikaucis 5.00
- V. Petrušonis 5.00
- Mr. ir Mrs. Grybas 5.00
- Dr. A. Juška 5.00
- Mr. ir Mrs. W. Popell 5.00
- Isabel Vaisvil 5.00
- T. Rypkevicius 5.00
- John Matkus 5.00
- Anton Balchunas 5.00
- A. J. Zalatoris 5.00
- A. Mondeika 5.00
- M. Vaitekūnas 5.00
- M. Navickas 5.00
- P. Balickienė 5.00
- Dr. T. Dundulis 5.00
- A. Pocius 5.00
- J. S. Mickevicius 5.00
- P. Dabulskienė 5.00
- X. Y. 5.00
- A. Budris 5.00
- John Gregg 5.00
- K. Augustas 5.00
- K. Gugis 5.00
- P. Jamontas 5.00
- K. Yuzaitis 5.00
- Adv. A. Olis 5.00
- N. Klimas 5.00
- A. Nemunas 5.00
- Adolph Kaulakis 5.00
- U. Laurin 5.00
- A. Daugirdas 5.00
- Kun. K. Barauskas 5.00
- A. Kasper 5.00
- W. V. Mankus 5.00
- Chas. Krisčiūnas 5.00
- Mr. ir Mrs. Mačiukas 5.00
- Dr. A. Montvidas 5.00
- P. Daužvardis 5.00
- Dr. K. Drangelis 5.00
- Mr. ir Mrs. Kikis 5.00
- Mr. ir Mrs. John Pocius 5.00
- Mr. and Mrs. Jos. Keser 5.00
- J. M. Byanskas 5.00
- Mr. ir Mrs. C. Zuraitis 5.00

- P. Miller 5.00
- R. Shaikus 5.00
- Rapolas Baliauskas 3.00

Po 2 Doleriu

- Ch. Maskin 2.00
- J. Kondrad 2.00
- E. Markūnas 2.00
- P-ni E. Mitchell 2.00
- V. M. Stulpinas 2.00
- P. Martinkaitis 2.00
- A. P. Pushis 2.00
- F. ir A. Vasiliauskai 2.00
- V. J. S. 2.00
- S. Samulis 2.00
- J. E. Kuchinskas 2.00
- A. Laurutanas 2.00
- J. Gavėnia 2.00
- Uršulė Darchun 2.00
- J. Bukauskas 2.00
- Ellen Skirmont 2.00
- J. E. Snyder 2.00
- Irene C. Mankus 2.00
- P. Vilimas 2.00
- J. F. Chiliauskas 2.00
- A. Benaitė 2.00
- A. Kungienė 2.00

Aukavo Po \$1.00

Mr. ir Mrs. G. Gloveckas, P. Vaicekuskas, Mrs. A. Jonaitis, A. Zymont, Paul Balchunas, P. Leonardas, Jonas Dimša, N. N., Julia Orbach, N. N. Helen Ambrose, A. Narbutas, Richard Balchunas, B. Nenartonis, Antanas Valonis, Mary Tukis, Joe. Glebauskas, Petronelė Miller, Paul Chereska, Hartha Varkalis, Mrs. P. Buožis, George Chernauskas, Kazys Liutkus, Mr. & Mrs. J. C. Miller, Angeline Slavkis, S. J. Kamefski, Anna Bagdonas, V. Rekus, Mr. and Mrs. Mickeliunas, Bronius Tūbelis, N. N., John A. Mason, N. N., Anna Krukonis, N. N., J. Simonavičius, Viktoras Balanda, F. Rutkauskas, Frank Mickas, N. N., Anna Cesna, T. Stučinskas, F. Ivanauškas, Ona Juozaitienė, Sophia Sleikaite, K. Man-kienė, Frances Balauskas, Eleanor Barauskas, Lucille Dagis, ir N. N.

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO.

JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI

PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪSIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI NŪEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Cia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką

Linksmi Praleisti.

KVIECIAMI VISI LIETUVIAI ATsilANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —

A. CIZAUSKO

248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. CIZAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užėigą. Cia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:

585 Grove - Rout 128 - Braintrie, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmi Laiką Praleisti.

SO. BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

Aplankius Toronto Malonius Lietuvius

Pirmosios Pažintys

Laike garsios visų Chicago ir apilinkės lietuvių konferencijos, pereitam gegužio mėnesyje, prieš pat koncertą ėjo pasikalbėjimai. Būriai visur juokauja, pilni gero upo. Priėjau ir aš prie vieno būrelio, kur būta mano gero prietelio "Sandaros" red. M. Vaidylos. Šale jo stovėjo vyrukas, nedidelio ūgio, malonios išvaizdos. Štai man ir perstato kaip Toronto tie, p. J. Novogrodskij.

Suprantama, mes visi norim sutikti žmogų iš svetimo krašto, taigi teko šį "triukšmadarį" tarpe Torontiečių matyti savo namuose ir pavaišinti. Palydėjau jį į stotį ir palinkėjau laimingos kelionės. Išsiskiriant buvau priverstas pasižadėti, jog kaip būsiu Torontyje, tai jį aplankysiu.

Savo žodius išlaikėm. Kaip tik pasiekiau tą miestą, jis telefonavo ir sutartis buvo padaryta pirmadieniui. Po pietų, kaip 2 val. mūsų būta pas p. Uzmickus, kur turėjo įvykti tik užkandžiai, bet tie žemaičiai, kad galėtų, tai savo širdį atidavė. Vietoj užkandžių mes turėjome skaniausius pietus, o kadangi p-nai Užneckai gyvena netoli ežero, tai Lulu, Rūtelė ir Ailina nuėjo maudytis. Mes gi su ponija sėdėdami prie ežero po gražių medžių pavėsiu, kalbėjome apie savo vargus, nors tiesą pasakius, jeigu į mus kas pažiūrėtų, tai nematytų mus kankinančių vargų.

Greit atėjo ir vakaras. Pasirodė automobilus su p. J. Novogrodskiu ir mes nuvykom pirmu kartu pas p. Frezelius, kur mūsų vaišintojas gyvena. Mat, p. Novogrodskio esama nevedusio. Po trumpų pasikalbėjimų sėdom prie stalo, apkrauto valgiais; taip aukrauto, kad man priminė vieną "Birutės" draugišką vakarėlį laike vėlio- nio Simkaus.

Perdaug "Kleboniškos"

Kaip garbės svečiai, mes atsidūrėm prie galo stalo. Po dešinė sėdėjo Lulu, o po kairei buvo moteriškė, kuri kreipė į save dėmesį. Juodruvė, gražiai nauaugus, reikšminga išvaizda ir rimta kalba. Tai buvo p-ni Indrelienė, kurią aš labai norėjau sutikti. Ji yra tvirtaus socialistiško nusistatymo, kaip mūsų vietinis p. P. Grigaitis. Nors jie du gerai žino, kad Markso filosofija nebus įgyvendinta, bet ideja gali pasilikti nesugriauinama.

Mums besikalbant, "kleboniška" labai tankiai pradėjo lankytis ir pasekoje to, pasikeitė ir upas. Prie kito stalo galo susitvėrė "choras" ir vienas aukštas dzukas užėmė chorvedžio rolę. Juo tolyn, tuo didyn kilo balsai ir disharmonija. Del Lulu muzikalės ausies, tas pasirodė per daug. Patėmijusi tą, p-ni Indrelienė pakvietė mus į darželį.

Naktis buvo romantiška ir mėnulis rodo kalbėjo: "Ar atsimeni kaip žavėjantį balseliu ji sakė... aš tave..." Idant padidinti tą jausmą, čienas tikras vyras iš stuomens ir liemens prieina prie Lulu ir sako: "Aš esu padirbęs smuiką; ar būtum tamsta taip maloni išbandyti ją." Lulu su tuom sutiko ir kaip ji pradėjo tuo namie pagaminu instrumentu lietuviškas melodijas, tai net iš vyrų akių pasirodė blizgančios ašaros.

Cia man metėsi į mintį skirtumas tarp socialistų augusių naujoje Lietuvoje ir senovės. Prisimena gerai Chicago socialistai prieš 30 metų. Kuopų buvo sudaryta kiekvienam kampe. Jų choras "Pirmyn" susidėjo iš ateivių vyrų, kurių dalis buvo caro kalėjimuose. Plaukų jie nekirpdavo; kaklaraiščiai buvo raudoni ir betvarkiai užrišti. Jų vedėjas Katilius šiuo atžvilgiu pralenkė visus kitus. Ir tu brolyti mano, kaip būdavo užtrauks prancūzų internacionalą: "Atsisakom nuo senojo svieto", tai rodo lubos nukris. Apie kokią ten "Lietuvą Tėvynę Mūsų" nebuvo ir kalbos. Bet tas viskas pasirodė tik išpūstu burbulu ir jis greitai sprogo. Veik visi tokie ilgaplaukiai nuėjo pas bolševikus ir visiškai paniekino savo motiną Lietuvą.

Visai kitaip yra išauklėti Lietuvos socialistai, kurių nors ir nedidelis būrelis randasi Torontyje. Pas juos širdyje yra tėvynės meilė, ką jie parodė šioje puotoje. Nors tuli jų yra paragavę Lietuvoje nuovadų gyvenimo, už organizavimą sukilimo būrių prieš valdžią, bet jie nesisikūndžia.

(bus daugiau)

Lietuvių Pastangos Atgauti Laisvę Napoleono Laikais

Kariavo Prancūzų Legionuose Ir Žuvo Centralinėje Amerikoje

Nedaug kam yra žinoma, jog pradžioje 19-to šimtmečio, Napoleono žvaigždei pradėjus kilti, Lietuvos žmonės ėmė žiūrėti į jį, kaip į savo būsimą išlaisvintoją. Ir ištikro, Napoleonas buvo užsimojęs paliuosuoti Lietuvą ir Lenkiją, tikslu gauti sau bazes kovai prieš rusus ir vokiečius. Napoleono agentai lankėsi Lietuvoje ir ragino vietinius patriotus surišti savo likimą su prancūzais ir tvirti legionus. Pabėgusieji nuo Kosciuškos sukilimo į užsienį lietuviai, sudarė Paryžiuje savo išlaisvinimo komitetą, kuriame buvo R. Giedraitis, Prozoras, Vivickis, kun. Mykolas Oginskis ir kiti.

Vilniuje susidarė slapta vadovybė, kurios priešakyje stovėjo broliai Cecerskiai. Jie rinko pinigų ir siuntė į užsienį jaunus vyrus, stoti į organizuojamus legionus. Jų šūkis buvo: "Laisvieji žmonės yra visi broliai". Legionierių stovyklos įsikūrė Italijoje, Prancūzijoje ir kitose vietose. Ten juos aprūpindavo maistu, uniforma ir ginklais. Lietuvių skaičius tuose legionuose pasirodė nemažas.

Legionui teko dalyvauti kovose prieš rusų, vokiečių ir austrų koaliciją. Daug jų žuvo Alpuose, Apenų kalnuose ir Šiaurės Italijoje. Susitaikius Napoleonui su priešais, legionas nustojo reikšmės ir tapo prijungtas prie prancūzų dalių. Vėliau tiems Lietuvos savanoriams teko dar sunkesnis uždavinys. Juos pasiuntė į Haiti salą, centralinėje Amerikoje, malšinti juodųjų sukilimą.

Plaukiant sudužo vienas laivas ir keliosdešimtis legionierių paskendo. Haiti salose juos užpuolė geltonąsias drugys; daugelis krito kovose arba pateko į nelaisvę. Kairie legionieriai ir prancūzai bandė pabėgti ir pateko į anglų rankas. Anglai nuvežė juos į Jamaica salą, kur

Jauna Chicagos Lietuvaite

GENOVAITE BURBA

Jauną Town of Lake lietuvaitę, Genovaitę Burbaitę atžymės savo gimtadienį Spalio 2 dr Ji yra kolegijos studentė ir pasekmingai studijuojama biznio srityje.

Genovaitės tėvai G. ir S. Burbai yra savininkai rūbų siuvyklos, 1857 W. 47th Street.

Worcesterio Sandariečių Pramoga Sutraukė Svečių Ir Iš Kitų Kolonijų

Mano Įspūdžiai Iš Tos Gražios Pramogos

Atsilankė iš Visur Daug Garbingų Svečių

Worcesterio sandariečių 16-toji kuopa turėjo savo išvaizdą rugsėjo 17 dieną, Babraus ko pavilione, Leicester, Mass. Diena nebuvo žavėjanti; saulutė išlydavo iš juodų debesėlių, nusišypsodavo ir vėl pasislėpdavo. Taip ir kartodavosi kas keletą minučių.

Bet vistiek vyksta į pikniką su p-nais Mitrikais, prisikrovelė visokių valgių. Mat, abu esame sekretoriai. Mums besitrusant piknike, atvyksta ir kuopos pirmininkas Juozas Pupka su iždininuku Šablinsku ir kitais. Tai buvo lygiai 1-ma vėlandą po piet.

Bet štai pradėjo atvykti vis daugiau ir daugiau automobilių. Pasirodė p. M. Zemaitaitis, Jonas Petrusėvičius, p-nų J. Dvareckų šeima su Jasiukoniais. Atvyko ir muzikantai su penkiomis instrumentais.

Pirmutiniai iš toliau pasirodė Jonas Pečiulis su žmona ir veikėja p-nia Iz. Vasiliauskienė bei kitais iš Norwood, Mass. Iš Dorchester, Mass. atvyko Mozuraitė; štai ir p-nų A. Namakių šeima iš Roxbury, Mass. Tuojau ir Sandaros 1-mo apskričio pirmininkas K. Jurgeliūnas, iš Brockton, Mass. su adv. K. Kalinausku, Spaudžia vieni kitiems rankas; kalbamės, vaišiname vieni kitus.

Aplinkui pasidairius matėsi didelis būrys biznierių ir veikėjų: p-nai Savickai, p-nai Kielai, p-nai Neviackai, p-nai Ciuniai, p-nai Dailydai, p. Kramilius, jie išmirė nuo žiaurios buvimo ir ligų.

Taip nelaimingai užsibaigė pirmosios Lietuvos patriotų pastangos išvaduoti ir atstatyti savo šalį. Bet tas nenuslopino jų upo. Jie kovoję toliau ir kaip atlyginimą už tuos pasiaukavimus, Napoleonas buvo paskelbęs birželio m. 1812 metais Laisvą Lietuvą, bet ji išgyvavo vos tik kelius mėnesius.

Kunigauskienė, p-ni K. Pupkiene ir kitos.

Apie 5-tą valandą vakare, pirm. Juozas Pupka pasakė keletą žodžių ir paprašė moterų chorą sudainuoti Amerikos ir Lietuvos himnus bei kitokių dainelių. Joms tiek plojo, kad choras turėjo grįžti į sceną. Už gerą susimokinimą joms priklausau kreditas.

Sandaros apskričio pirmininkas K. Jurgeliūnas kalbėjo trumpai, bet karštai. Jis ragino visus tapti sandariečiais arba užsiprenumeruoti "Sandaros" laikraštį. Sekantis numeris buvo "Aušrelės" choras, vadovaujamas muziko Jono Dirvelio, kuris labai harmoningai atliko savo programos dalį. Jis buvo priverstas dainuoti ilgiau, negu programoje numatyta. Saxophonais jam pritarė Simkus ir Pučiliauskis.

Paskiau kalbėjo A. Namakys iš Roxbury, Mass. Jis ragino balsuoti už Tobiną ir Mass. valstijos gubernatorių. Adv. K. Kalinauskas, iš Bostono, yra puikus kalbėtojas, nors čia Amerikoje gimęs ir augęs. Jis prilygino Sandaros principus prie Sav. Valstijų konstitucijos, kuriuose išreikšta sąžinės, spaudos, tikėjimo ir kitos laisvės.

Užbaigus programą vėl prasidėjo vaišinimasis. Apie 7 val. jau nebeturėjom nieko. Vadinasi, šis piknikas gerai pavyko. Vardu komiteto tariau širdingą ačiū kalbėtojams, chorams ir jų vedėjams, o taip pat ir darbininkams: Jonui Petrusėvičiui, Vladiui Barysui, p-niai Danilienė, p-niai K. Pupkienei, J. Nevis, M. Pajaujicnei, M. Žukauskienei, M. Mitrikienei, V. Kie-lienei. Taipgi ačiū tiems, kurie atvykote iš tolimesnių kolonijų.

— Juozas Krasinskas.

BUS RUDUO

Ant šakutės ten aukštai Saulės mylimas karštai Ko, lapeli, pageltai Taip anksti?

Ar nakties šalnų dygliai Tave įžeidė giliai, Ar saulėtis spinduliai Per karštį?

Dingo meilės jau laikai... Tu nuliūdęs atsakai: Zemė dengiasi pilkai Taip liūdnei.

Tuoj ruduo sparnus išskleis. Lėkdamas vėtrų sukuriats Neš visus savais keliais Žiemos link.

DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgičių

UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMIŠINO

PATARNAVIMAS GREITAS ir TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

ARCHER AND SACRAMENTO AVES CHICAGO, ILL.

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

A. L. KUCHTA

Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware Complete Line of Gifts EXPERT WATCH REPAIRS

2421 W. 47th St. — Phone Virginia 0990

Kaip Buvo Ruošasi Priė Didelio Žygio

Chicagos Lietuviai Pasiruošė Dirbt ir Aukož Spalių Mėn.

Rugsėjo mėnesio 22 d. buvo suauktas labai gražus ir reprezentyvus lietuvių draugijų atstovų ir veikėjų susirinkimas Dariaus-Girėno auditorijoje. Dalyvavo 348 žmonės. Kalbas pasakė Community and War Fund viršininkai, United Lithuanian Relief Fund atstovai (p. Gugienė, pp. Olis ir Šimutis), Kon-sulas Daužvardis ir Teisėjas Zūris. Community and War Fund viršininkai nušvietė Com-munity ir National War fondų struktūras ir užduoti, o lietuvių išaiškino Lietuvių Fondo organizaciją ir jo ryšį su centraliniu National War Fundu, ragindami stoti artėjančiomis rinklėm darbu ir aukomis. Susirinkimą vedė p. J. Dauž-

vardinė, Community and War Fund Lietuvių Skyriaus pirmininkė. Pradedant susirinkimą Amerikos ir Lietuvos Imnus sugiedojo p. O. Biežienė, akompanuojant adv. A. Olui. Vėliau pagerbimo ceremonija atliko Dariaus-Girėno Postas.

Po kalbų, Inžinierius A. Rudis parodė judamuosius paveikslus apie vokiečių atakas ant Londono ir kitų Anglijos dalių. Paveikslai papildė kalbas ir sudarė ryškesnį vaizdą apie tai, kaip kenčia ir dega Lietuva nuo vokiečių ir rusų bombardavimų bei atakų. — L. K. P.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

VISŲ ATYDAI!

"Aplinkinių Keių į Dangu Nėra", Sv. Jono Evangelija ir kitų gero įturio skaitymų veltui del adreso prisuitimo.

H. MILLER
1816 Wellington Ave.
Chicago 13, Illinois

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. Yards 7258

Aleksa Bakery

J. GAVENIA, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plykytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171

Peoples Furniture Co.

M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599

Piwaronas Baking Co.

D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICTory 4226

Progress Furniture Co

J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654

European Style Bakery

J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEELY 8760

Roosevelt Furnit. Co.

Jovaruskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD Restaurant

Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas

Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailystės Darbų

BOUlevard 9406

Frank Bastis

Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN
ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

REPublic 7731

Z. S. Mickevics & Co.

Real Estate — Insurance Commercial & Residential Properties
2506 W. 59th St., Chicago

Tel. Victory 0066

Anna - James Tavern

Smagi Lietuviška Užėiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir J. Janulevičius, Sav.

Tel. Yards 4789

JOHN REKOSH

REAL ESTATE AGENTAS
Reikalui Esant Kreipkitės
840 W. 33rd St., Chicago.

Nulūdimo Valandoj

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius

DVI MODERNIŠKOS

KOPLYCIOS

JUSŲ PATOGUMUI:

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Avenue, Chicago

Telefonas GROvehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICero 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stoviumi gresinamas.

Užburtas Kalnas

Vinco Krėvės Istorinė Apysaka

Išėjęs į palapinę, kur Saulys tarėsi su savo šimtininkais ir karužais. Ilgis nieko nelaukdamas soko prie tėvo ir emė jam aiškinti:

— Sustabdykime mūsų ir nebeliekiame bereikalingai kraujo, nes tas nieko gero neatneš nei vieniem nei kitiem. Liškevos pils, kurią tu nori išgriauti, gal kada nors bus reikalinga apsigynimui nuo išorinių priešų.

— Ilgi, kas tau pasidarė? Tu kalbi ne kaip mano sūnus! Liga tau bus visai sumaišiusi protą. Žinok, kad pusiau neatlikto darbo aš nepaliekiau. Raivedys turi atsiklaupyti prie kojų mano, o tik tada aš kalbėsiu apie susimylėjimą...

— Ne piktumu ir kerštu turime vadovautis, bet širdimi. Aš neesu bailys ir galiu stoti priešakinėje vorose ir lipti sieną, kaip ir kiekvienas kitas karys, bet Liškevos sienose yra Munia, kuri man brangi kaip pat kaip garbė ir gyvybė. Jei ji žūtų liepsnose ar nuo mūsų vilyčios, aš ne begalėčiau gyventi šioje žemėje ir dievų prakiekimas lydėtų mane nuo saulėtekio iki saulėtekio.

— Mano sūnau! Visa žemė juoktūsi, jei del mergos aš įsakyčiau savo vyrams pasitraukti ir dar priedais atiduočiau Raivedžiams savo vienintėlį sūnų, — aiškino Saulys.

— Sulaikyk savo karius bent pusei dienos ir paskirk šale maš tris palydovus ir mes nu eisime pas Raivedį pasikalbėti kaip žmonės, kaip lietuviai. Jei gi tu man tą atsakysi, aš nesijausiu vertas nešioti kardą ir būti tavo įpėdinu.

Ilgai jie kalbėjosi, ilgai ginčijosi iki pagaliau nenusiėjo Saulys. Pašaukęs trimitininkus jis liepė pranešti saviesiems su laikyti puolimus ir pasitraukti nuo Liškevos pilies sienų. Ilgiui gi ir trims savo patikimams vadams leido susisiekti su liškeviečiais ir pasimatyti su Raivedžiu.

Atsidarė stori medžio ir geležies vartai ir keturi jauni vyrai įėjo į vidų, sargybinių vedami. Nesidairydami nei į kairę, nei į dešinę, skubiais žingsniais jie prisitartin prie didžiųjų rūmų ir laiptais pasiekė eilę kambarių, kuriuose buvo suguldyta sužeistieji. Viename jų jis pamatė Munią. Ilgio širdis sudrebėjo. Pažvelgęs į ją jis valandėlei sustojo. Munia pažvelgė į jį ir vėl greit nuleido akis. Šiame momente jis nebejuto savęs, nei beprisiminė kokių tikslu čia atvyko. Tik lydėjusio juos liškeviečio paraginimas sekė toliau, pažadino jį iš to merdėjimo ir jis pasisukęs nuėjo paskui kitus.

Įėjo jie į didelę menę, kurios sienos buvo nuklotos kailiais ir apkarstytos šervais. Viduryje stovėjo didelis ažuolinis stalas ir keletas suolų. Gale stalo sėdėjo Raivedys, užsimastęs ir

kad tavo tėvas tyčia neatsiuntė tavęs suvilioni mano dukterį, klasta paimti pilį, o mane žiloje senatvėje įmesti į rūsis... — Mano tėvas Saulys ir aš pats dar nesame paniekę savo vardo, naudodami klastas ir veidmainystes. Mano žodis yra tiesus, kaip vilyčios skridimas, mano jausmas yra grynas kaip šaltinio vanduo. Aš tą prisiekiu vardan Praamžias, jog ta, ką prižadū išpildysiu.

— Gražiai skamba tavo žodžiai, kunigaikšti Ilgi, bet jeigu tu juos sulaužysi ir Munios nepristatysi Kondratui, o suviliosi ją pats, aš greičiau praeikšiu šią pilį, kad ji pavirstų į užburtą kalną, negu atiduosiu jūsų giminei. Mano dienos yra suskaitytos, bet man rūpi Munia. Aš ją globoju kaip paukštelį ir saugojau kaip akies kristalą. Suprask, Ilgiau, jei tu būtum krikščionis, o ne stabmeldys, geresnio vyro už tave nebūčiau galėjęs jai išrinkti. Aš noriu, kad ji būtų tikrojo Dievo pasekėjų tarpe, o ne stabmeldžių. Stai del ko aš siunčiu ją į Mozuriją apvedinti su Kondrotu. Taip yra Dievas nulėmęs ir jo valiai nesipriešinsiu.

— Aš gerbiu tavo nusistatymą ir visa ką tu sakai bus išpildyta. Bet štai vienas dalykėlis. Aš paimsiu Munią su savimi, kad įrodyti tėvui, jog derybos pasekmingai užsibaigė ir jog tu tiek pasitiki mūsų giminei, jog pavedi savo dukterį laikinai Kondrotu. Tavo pils bus paliuosota ir mes grįšime į savo žemę. Galėsi iškelti didžiausią puotą ir pranešti savo žmonėms, kad viskas gražiuoju užsibaigė.

Jiedu padavė vienas kitam ranką ir nuėjo įskoti Munios, kuri tuom tarpu buvo apibėgusi keletą vietų.

(bus daugiau)

Kaip Buvo Nominuotas Senatorius Truman ir Vice-Prezidentus

Pradžioje prez. Rooseveltas siūlė nominuoti dabartinį vice-prezidentą Henry Wallacę antram terminui. Tam pritarė ir Sidney Hillmanas. Bet kiti demokratų vadai tam pasipriešino tikridami, jog su Wallace Rooseveltas tikrai pralaimės rinkimus.

Tuomet prez. Rooseveltas pasiūlė jau plačiai pagarsėjusį Jimmy Byrnes. Bet šiam pasiūlymą priešino Hilmanas pareikšdamas, kad CIO. Byrnes'o nerems delto, kad jis stengiasi palaikyti "Little Steel" (lubas ant algų) formulę. Vienok Hillmanas davė suprast, kad jis eitių į kompromisą ans Sen. Truman arba aukščiausio teismo teisėjo Dauglass. Prez. Rooseveltas, norėdamas gauti CIO. paramą, turėjo sutikti su Hillmanu ant pastarųjų dviejų asmenų, kurių vienas — Sen. Truman ir tapo nominuotas vice-Prezidento urėdui.

— Jaunaisi karžygi, — prabilo Raivedys, — mano dukra yra pažadėta Mozurijos kunigaikščiui Kondratui ir aš negaliu mainyti savo žodžio. Taika tarpe mūsų gali įvykti ir be jos. Ką gi reikšia viena mergaitė, kuomet rišasi visų mūsų likimas? — Tuščias pažadas jums yra vertingesnis už jūsų ir Munios likimą. Kondratas neateis jums ir pagelbą pirmiau negu suliepsnos visa Liškevos pils. Aš nenoriu kad tas įvyktų, bet mano tėva sunku perkalbėti. Jis nepadės kardo į šalį, kol neatkeršys.

— Viskas yra Dievo rankose. Jei taip bus lemta, tai šie mūrai pavirs į griuvėsius, o jei ne, tai jie atlaikys ir tavo tėvą — Saulio kiekiausias smūgius.

— Aš žinau, kad neatlaikys. Kiek pas tave karių, o kiek pas jį? Pils apsupta ir mano tėvo malonėje. Badas, ligos ims slėgti šį būrį, kad ir narsiausių vyrų. Jeigu pats taip jau nori žūti, tai nors išleisk iš pilies savo vienintėlę dukrelę Munią. Tegul ji ir nebus mano, tegul ji pasirenka ką nori. Aš garbingai prisiekiu, jog nepadarysiu jos verge. Aš pasiūsiu ją į Mozuriją, kunigaikščiui Kondratui, kuriam jinau yra skirta. Mano širdis įpratusi mylėti be keršto ir pavydo.

SKAITYTOJŲ TRIBUNA

Tiems, kurie Nieko Neveikia, Tik Rašo ir Kitus Kritikuoja

Prieš kiek laiko man teko padaryti keletą pastabų tiems, kurie nieko neveikia, tik rašo ir kitus kritikuoja už neveiklumą. Vienas jų, būtent Vyt. Širvydas, vėliausioje Sandaros laidoje prabilo savo įprastu tonu. Nesinori su tais žmonėmis polemizuoti, bet kadangi p. Širvydo raštas sakinytis, tai erezija, nesamone ir faktų iškraipymas, todėl čia gal bus ne pro šalį parodyti antrą medalio pusę. Širvydas rašo:

"Bazooka man meta kaltinimą parašyme 'neigiamų straipsnių' apie Amerikos Lietuvių Tarybą. Neigiami straipsniai tik tada kenksmingi, kada neteisingi."

Kaip tik čia ir pasireiškia didelė neteisybė. Amerikos Lietuvių Tarybos darbus ir nuopelnus, rodos, galėtų ir žabalas apčiuopti, bet rašte mokytas p. Širvydas to neįstengia pamatyti. ALT. suorganizavo vieną bendrą konferenciją Pittsburghe ir visą eilę rajoninių konferencijų; ji suorganizavo net tris delegacijas į Washingtoną (vieną pas prez. Rooseveltą ir dvi "Department of State"); ji įsteigė informacijų centrą ir bendrą šelpo fondą, kuris jau šelpia mūsų brolius užsienyje. O kiek atliko kelionių ir įvairias kolonijas ir kiek atlaikytą susirinkimų bei pasitarimų? Žodžiu sakant atliko milžiniškus darbus. Ir tą viską ALT. nariai atliko atliekamu laiku nuo savo kasdienių užsiėmimų. Bet to visko Širvydas nemato!

Toliau jis sako: "Tokiu būdu, jei Londone ir Washingtone nebėra nepriklausomai Lietuvai draugo, tai ir be Širvydo tariamų siulymų Stalino globos, rintam lietuviai savaime kyla klausimas: kaip tautai privalu prisitaikyti prie sąlygų kurių ji išvengti negali? (Širvydo pabrūkta).

"Bet malonus Bazooka gal turi 'something up his sleeve'? Gal turi ką nors raminančio visuomenei pasakyti ir ją užmigdyti..."

Taip, Bazooka turi ką raminančio visuomenei pasakyti, bet nebando ją užmigdyti, kaip kad daro p-nas Širvydas. Širvydas sako, kad reikia prisitaikyti prie sąlygų, kurių išvengti negalima. O jeigu negalima, tai ko kiems galams mes turime rūpintis? Gulkim ir miegokim, nes pagal Širvydo saprotavimą, visvien padėtis nepakeisim, tai pradėkim prie sąlygų taikytis (ką p-nas Širvydas jau pats daro ir kitiems siūlo).

— Bet iš kur p. Širvydui atėjo į galvą tokia "genialė" mintis, kad Lietuvai neturi draugų nei

Londone, nei Washington? O gi štai: koks tai paraudonaves, ar už pinigų sovietams pasidavęs korespondentas taip parašė, Tysliava pacitapo, o Širvydas paskaitė ir nuosprendis gatavas, kad Lietuva neturi draugų nei Londone, nei Washingtone. Nesvarbu, kad Londonas ir Washingtonas laiko nepriklausomos Lietuvos atstovybes ir konsulatus; ne svarbu, kad nei Londonas, nei Washingtonas nėra paneigęs Lietuvos teisių į nepriklausomybę; ne svarbu, kad prez. Rooseveltas Lietuvių delegacijai pareiškė, jog Lietuva, vėl bus laisva ir nepriklausoma; ne svarbu ką kalba sekretorius Hull, ką kalba Suv. Valstijų senatoriai ir kongresmonai, užstodami mažas tautas, jų tarpe ir Lietuvai! V. Širvydui ne svarbu ir tas, kad kad Rusų pastangos pagrobiti Lietuvos turtą Anglijoje ir Amerikoje nuėjo niekais. Ar tas viskas reiškia, kad Lietuva neturi draugų nei Londone, nei Washingtone? Gaila, kad p-nas Širvydas taip primityviai protauja ir nesigėdi tą savo naivią išmintį parodyti ir kitiems lietuviams.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAZUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

QUEENE RUG and FABRIC SHAMPOO
APSAUGOJA NĖTURALĖ SPALVĄ

Geriausias Būdas Valymui Katpetų, Parlor Setų ir Kitokių Dalykų Su QUEENE FABRIC SHAMPOO

Kaina: \$1.50 — Išbandykite Šiandie! — Kreipkitės pas **J. F. DANIS — Dylers**

4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virginia 0310

TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

NAUDOKITE PROGA DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai glubojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Jūsų pinigai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ZYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Taip gali kalbėti tik pasidavėlis. Taip kalba lietuviški bolševikai; taip kalba ir daug rašantis, bet mažai protaujantis Vyt. Širvydas.

Lietuvos lietuviai žut-butiniai nusistatę iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę savo numylėtam kraštui. O mes, Amerikos lietuviai turime jiems padėti. O tie, kurie jau šiandien perša mums svetimą globą, lai jie prasmenga su savo patarimais. Mes šią kovą laimėsime ir be jų! — Bazooka.

Labdaringam Fondo Vajui Prasidedant

Yra Progos Prisidėti Visiems

Kadangi Spalis už kelių dienų pavys rugsėjį, jau laikas sukurti mintis link Community and War Fund vaju, kuris prasideda 2-ra dieną spalio. Kiekvienas Chicagos gyventojas yra raginamas prisidėti su auka prie šio vaju, nes lietuviams yra skiriamas tam tikras nuosimtis pinigų, kurie bus įteikti Bendram Lietuvių Šelpimo Fondui.

Delto lietuviai, kurie norite sušelpiti Lietuvos karo nukentėjusius žmones, pabėgėlius ir josios mažus alkanus našlaičius, prisidėkite gausia auka, kuomet ateis į jūsų namus moterys, rinkdamos aukų šiam Community and War Fondui. Rinkejos ne-

vien bus lietuvės; visos tautos bendrai renka aukas gelbėti savo šaliai.

Pinigia plauks į viena ždą, ir iš to izdo bus išdalinta sumos tarpe keliolika tautų pagal jų numatytus reikalus. Draugijos, kurios aukos yra prašomos pabrėžti kad ji yra lietuviška organizacija, nes kitaip peditas nebus duotas lietuviams. Vyrai rinkėjai atsilankys pas biznierių. Visi aukų rinkėjai turės su savim tam tikrus paliūdyjimus, prirodant, kad jie yra įgalioti aukų rinkėjai.

— H. Domkus.

Lazda Turi Du Galu
Motina bara savo...
— Sarmatykies, Jonuk; susiteptai kaip paršiukas.
— O kas tai yra paršiukas?
— Ar ne žinai? Tai kiauless vaikas...

Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyte savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas
4038 Archer Ave.
Phone LAFayette 6719

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos.

ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padaryta Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresni alu, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKU kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Varg. Šlapelis, Pakeliui I Los Angeles, Cal. Buvo Sustojęs Chicagoj

Išbuves 12 metų Norwood, Mass. kaip vargonininkas, p-nas Anicetas Šlapelis nusprendė praleisti žiemą Los Angeles, Cal., o jei patiks, tai visai tenai apsigyventi. Taigi, pakeliui į ta saulėtą šalį, jis buvo apsi-stojęs Chicagoje pas prof. A. Pocių, varg. K. Gaubį ir kitus.

Norwoodiečiai jam buvo su-rengę šaunias išlaistuves, ku-riose dalyvavo miesto galva ir daug vietinių lietuvių.

Smagiai Praleido Atostogas

„Zinomi biznieriiai Wm. ir Catherine Stulpiniai, kurie užlai-ko Jucus Sisters Restaurant, 1608 W. 47th St. seneniai sugri-žo iš atostogų Wisconsin valstijoj.

P-niai E. Savickienei Padaryta Operacija

Staigiai užsidegus apendicitui p-ni Estelle Savickienė, 7030 S. Talman Ave. turėjo vykti į Šv. Kryžiaus ligoninę, kur Dr. J. Simonaitis padarė operaciją. Da-bar ji grįžo namo, bet turės iš-gulėti lovoje apie trejetą savai-čių. Jos vyras Pranas Savickas yra agentu Metropolitan Life Insurance kompanijoje ir pla-čiai dalyvauja lietuviškam vei-kime.

P-lės C. Krisčiūnaitės Vestuvės Bus Šaunios

Zinomų Town of Lake biz-nerių p-nų Kazio ir Josephinos Krisčiūnų, 4501 S. Ashland Ave. dukტė Kristina šiam sekmadie-nyje, spalio 1 d. įžengia į mo-terystės stoną su Kaziu Aukš-kalniu.

Ceremonijos įvyks Šv. Kry-žiaus bažnyčioje, 12 val. dien-ros, o vestuvių puota ruošiamą Dariaus-Girėno svetainėje.

Nauja Liet. Universiteto Kliubo Valdyba

Lietuvių Universiteto Klube, laike susirinkimo rugsėjo 24 dieną tapo išrinkta nauja val-dyba sekantiems metams: Pirm. — Anne Bonnes, Vice.-pirm. — Evelyn Kazlauskas, Sekr. — Al. Micevičius, Izd. — Jonas Sny-der, Maršalka — Aldona Male-lo. Po susirinkimo kaikiurie na-riai nuvyko į Čikagos Lietuvių Tarybos Bankietą, 11... Beja, tas jo išsireiškimas da-

Slapstėsi Tris Mėnesius, Kad nepatekti į Nazi Rankas Prancuzijoje

Lakūno Raymondo Vitkaus Nuotikiai

Pas savo tėvus p-nus J. S. Vitkus, 6616 S. California Ave. atvyko pasisvečiuoti Raymond Vitkus. Kadangi jo koja dar nėra kaip reikiant pasitaisiusi, tai jis turės pabūti dar Californijoje ir galūtinai atsipeikėti.

Lakūno R. Vitkaus nuotikiai šiame kare buvo nepaprasti. Pereitam pavasaryje, skraidant virš Prancūzijos, jo „bomberis buvo pažeistas ir jis išsoko be parašiuoto. Sėkdamas sužeidė ko-ją. Vengdamas patekti į vokie-čių rankas, jis tulį laiką gyve-no miške, paskiau susipažino su prancūzais ir buvo paslėptas farmoje. Kai vokiečiai per vie-nas duris eidavo kratyti, tai jis per užpakalines bėgdavo vėl į mišką.

Taip tęsėsi apie trejetą mėne-sių iki pagaliau neatėjo ameri-ciečių kariuomenė. Džiaugsmi-nai jis sutiko savuosius ir vėl grįžo į aviaciją, bet viršininkai nusprendė, jog jam reikalingas geras poilsis.

Šauniai Paminėjo Savo Gimtadienį

Neužmiršo Prisiminti ir Aukštesnių Tikslų

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 25 d. Fahvias D-jas narės su savo vyrais susirinko į ponų Brennerių rezidenciją paminėti Faustinos Tulienės ir adv. Alberti Liddy gimtadienį. Pami-nėta tikrai išpuodingai. Irene Brenner ir josios vyras Gene Brenner parūpino tikrai nepa-prastą, retai užtikamais val-giais ir dar su keliais įvairaus skonio lietuviško krupniko bu-teliais puotą. Taip pat buvo rū-pestingai paruoštas pasilinksmi-nimo programos.

Faustina Tulys gavo gimta-dienio dovanų net ir iš New Yorko nuo solistės Barbara Dar-lys. Juozas Micevičius, Sandros Stanislovaitytės draugas, laimė-jo pirmą prizą žaismėse, adv. Adeline Liddy — antrą, Sandra Chėsta — prizų uodegą.

Bet vienas puotos dalyvių, tai Bruno Petrusis, laimėjo už visus daugiau. Lošdamas pokerį, jis išsilošė dvi kišenes pinigų, kuriuos jis žadėjo paaukoti Lie-tuvos žmonių sušelpimui.

Beja, tas jo išsireiškimas da-

Jis Mini Dvejopas Sukaktuves

BRUNO SHUKIS

Namų statymo ir taisymo kon-tractorius Bruno ir Bronė Shu-kiiai, 4131 So. Francisco Ave., šios savaitės pradžioje gražiai su draugais atžymėjo savo 20 metų vedybinio gyvenimo su-kaktuves ir 30 metų kaip Bru-no Shukis yra namų statymo ir taisymo biznyje.

P-nai B. Shukiai turi sūnų Vytautą, kuris lanko kolegiją ir dukterį Celina, lankančią Šv. Kazimiero Akademiją. — Rep.

Kovotojai Už Musų Ir Kitų Laisvę

Karo ir laivyno departamen-tai pranešė, jog dingo ar tapo sužeisti sekanti lietuviai:

Jūrininkas Vincentas Višniau-skas — sužeistas. Jo tėvai gyve-na 7035 S. Rockwell St.

Corp. Petras Domijonatis su-žeistas Prancūzijoje. Tėvai gy-vena Waukegane.

Karys Antanas Garuckas, su-žeistas Europos fronte. Jis gy-veno 4607 S. Paulina St.

Petras Končius, sužeistas. Jo žmona gyvena 3317 S. Union Avenue.

vė gerą mintį ponioms. Jos pra-dėjo rimtai tartis surinkti pini-gų ir drabužių Lietuvos lietu-viams. Rašytojas Antanas Tu-lyš išpėjo jas nenumesti tą gra-žią sumanymą į šalį, pradėti darbą tuojau. — Helen Domkus.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

— N A R I A I —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNS

Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

TRUMPOS ŽINIOS

P-lė Gabriella Wengeliaus-kas, 4500 S. Talman Ave. spa-lio 1 dieną išvyksta studijuoti Illinois Universitete.

Ji yra dukტė Petro ir Elenos Wengeliausku.

Iš Kubos į Chicago pasiūsta 2,500,000 svarų cukraus, kuris pasieks mus apie pradžią lap-kričio. Bet tai neišeis ir po vie-ną svarą ypatai.

A. D. Kaulakis yra laimėjęs čempionatą Chicago Lietuvos Tarybos bankieto tikiųjų par-davinėjime. Jis išleido apie 50 tikiųjų.

I karo tarnybą įstojo Dr. J. Vaitkus, 2700 W. 43rd St. ir ga-vo pirmo leitenanto laipsnį.

Jo tėvai Jonas ir Elena Vait-kaikai turi „dry goods“ krautu-ve Brighton Parke.

Karys Juozas Poplauskas, — 6650 S. Keating Ave., tapo pa-liuosuotas iš karo tarnybos, Me-dical Corps. Jisai yra vedęs ir augina dukrelę Patricia.

Pereito pirmadienio povaka-ryje, jai einant iš darbo, didė-lis trokas užgavo ponį Fran-cis Danbrauskas, 3232 S. Eme-rald Ave. Ji tuojau tapo nuvež-ta į People's ligoninę, bet išty-rus pasirodė, jog nėra pavojin-gai sužeista ir sekančią dieną grįžo namo.

SLA. 36 Kuopos Mitingas Šiam Trečiadieny

Visi SLA. 36 kuopos nariai prašomi atvykti šiam trečiadie-nyje, spalio 4 dieną į Lietuvių Auditoriją svarbiam mitingui. Pradžią 8 val. vakare.

— A. J. Zalatoris.

Geras Pavyzdys

Mokytojas: — Ar gali duoti man pavyzdį kaip žmogaus kū-no dalyis prisitaiko aplinkybių? Mokinys: — Taip Mano ciocia bėgyje vienių metų pasunkėjo 50 svarų, bet jos oda nesprogo.

LABDARIŲ SAJUNGOS SUSIRINKIME CHICAGOJE KILO DIDIS TRIUKŠMAS

Kun. Linkaus Pasekėjai Nepaiso Arcivyskupo Patarimų Taikintis

Labdarių Kuopom Grėsia Skilimas

Pereitam trečiadienyje, rug-sėjo 27 dieną, Šv. Kryžiaus pa-rapijos svetainėje įvyko nepa-prastas ALRK. Labdarių Sajun-gos kuopų atstovų susirinkimas, kuriame kilo didžiausias liar-mas. Kun. Linkaus pasekėjų bu-rys sutrukdė priėmimą bile ko-kių raportų.

Pradžioje mitingo buvo per-skaitytas arcivyskupo patarimas visiems susitaikinti ir bendrai dirbti. Valdybai, kuri buvo anks-čiau rezignavusi, įsakė grįžti prie savo pareigų. Paskiau di-rektorių vardu išdėvė raportą Z. Gedvilas ir kun. S. Adomai-tis. Kilus triukšmui nei vienas raportų nebuvo priimta. Kun. Linkaus šalininkai šaukė ir

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

4649 S. Ashland Ave.

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Seštadieniais visą dieną. Kitom-is valandomis—pagal suturtį.

švilpė, neleidami balsuoti.

Brighton Parko parapijos kle-bonas A. Brička bandė juos nu-raminti, bet niekas iš to neiš-ėjo. Išvestas iš kantrybės, jis suriko: „Sukvailliotiems žmo-nėms nieko negalima pasakyti“. Triukšmautojai nepaisė ir ar-civyskupo nurodymų. Inž. A. Rudis, kuris yra aukojęs Labda-rių Sąjungai \$500 ir žadėjęs duoti dar \$2,000 buvo išvadi-nas „žiurke“ ir nušvilptas. Už-sigavęs jis apleido susirinkimą.

Valdyba jokiū būdu negalėjo sutvarkyti mitingo ir jis užsi-baigė be nieko. Dabar bus su-šauktas direktorių susirinkimas.

Tel. LAFayette 7020

Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Sventadieniais tik susitarus

Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 7299

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS: